

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 35 (3)

Izdan 15 februara 1933.

PATENTNI SPIS BR. 9647

Laszlo Jovan i Laszlo Aleksandar, Sakul, Jugoslavija.

Bager.

Prijava od 13 augusta 1931.

Važi od 1 maja 1932.

Ovaj se izum sastoji u tome, što traktor sa motorom i elevator sa noževima sačinjavaju jednu jedinstvenu celinu. Takav bager ima mnogo prednosti nad svima dosadašnjima, jer svojim specijalnim noževima omogućuje mnogo brži i bolji rad. Osim što može da kopa oko 1,5 m dubine u isto vreme kopa 4 m širine i to u mnogo kraćem vremenu, nego bi taj posao izvršio bilo koji drugi bager. Nadalje ima i tu prednost, što izbačena zemlja nije grudasta kako to obično biva, već je naprotiv vrlo sitna. Prema tome otpada dosadašnje uposlenje radne sile na razbijanju druda. Proizlazi dakle, da je bager ove vrste i vrlo ekonomičan i nadasve praktičan, jer su dva čoveka sasvim dovoljna da upravljaju celim bagerom. Jedan nadzire motor, a drugi iz kućice na vrhu upravlja bager prema željenom mestu. Istodobno iz same kućice upravlja i noževima, koje po želji diže ili spušta, već prema tome, koliko želi da kopa duboko.

Kod ove je konstrukcije važno i to, što se pomoću raznih zupčanika u transmisioj kutiji u svaki čas može da po volji stavi u gibanje celi bager, noževi i platformu elevators ili pak da se izabere bilo koju kombinaciju ovih triju gibanja i to ili napred ili natrag.

Žljeb ispod spirala svojim prednjim delom predstavlja jedan nož, koji zajedno sa noževima na spiralama, kad su u donjem položaju, sačinjavaju neku vrst škara, koje svojim delovanjem pročišćavaju put i omogućuju napredovanje bagera.

Karakteristika i novost ovoga bagera — kako je već rečeno — leži u tome, što i traktor i elevator sačinjavaju jednu celi-

nu, dok su pak bitni delovi ovoga izuma četiri spirale sa svojim specijalnim noževima kao i žljeb ispod njih sa svojom oštrom. Spirala može da bude više ili manje od četiri, ali u svakom slučaju samo parni broj i to s razloga, što vrteći se polovica spirala u jednom, a druga polovica u drugom smeru sakupljaju iskopanu zemlju u sredini i onda ju same spirale svojim okretanjem pravilno razdele po celom žljebu odnosno po beskonačnoj traci, koja rotirajući prenaša zemlju na vrh elevatorsa odakle se onda spušta u žljeb odnosno po njemu (žljebu) na željenu stranu. Na željenu stranu zato, jer se žljeb sastoji od dva rukava od kojih jedan vodi na levu, a drugi na desnu stranu.

Gornji deo elevatorsa sastoji se od dva dela, koji su međusobno spojeni običnim šarnirom. Krajnji gornji deo je prema tome pomičan i daje se pomoću jedne ručice odnosno zupčanika spustiti, što je osobito zgodno kod putovanja s bagerom, jer se tako olakšava prenos.

Da bi prvi točak dakle i prednji deo gusenice čim bolje počivao na zemlji ispod samog trupa bagera predviđena je jedna dovoljno jaka opruga, koja svojim dejstvom, pomoću jedne poluge na kojoj počiva, pritišće točak prema zemlji.

Slika I predstavlja kompletni bager sa svim potrebštinama, kako bi se moglo videti, kako dolaze montirani dotični delovi za koje se traži patent. Motor (1) i transmisioj kutija (2) nalaze se na prednjem delu, a kućica (3) sa ručicama za upravljanje noževa i za smer na gornjem stražnjem delu, dok stepenice (4) omogućuju laki pristup s jednog kraja ba-

gera na drugi. Elevator (5) počiva na stupovima (6, 7 i 8). Krajnji gornji deo elevatora (9) vrti se oko osovine (10), kako bi se mogao po potrebi da spusti ili digne ručicom (11) ili kao obično pomoću jednog zupčanika na stupu (8).

Lanac (12) predstavljen je kao nastavak dugog niza lanaca, koji stavlja u gibanje beskonačnu traku, koja — kao i kod svih bagera — rotira oko dvaju krajnjih osovin (13 i 14). Žljebom (15) može se po volji nanášati zemlju bilo na jednu ili na drugu stranu, jer se sastoji od dva rukava u obliku obrnutog slova V.

Točkovi traktora (16 i 17) međusobom su vezani jakom polugom (18), koja je na prednjoj strani nešto produžena, a radi opruge (19), koja ovu odnosno prednji točak pritište prema zemlji i omogućuje potpuno dejstvo traktora tj. lopatica (20) na gusenici (21). Skidanjem opruge (22), koja drži nategnutu gusenicu omogućuje se demontiranje same gusenice.

Bitnost izuma pak leži u žljebu (23), koji se u formi U proteže do iznad osovine (24), koja nosi zupčanike (25, 26; 27 i 28). Pomoću ovih i onih (29, 30, 31 i 32) stavljaju se u gibanje spirale (33, 34, 35 i 36), koje idu kroz ležišta (41). Ploča (42) služi za uvođenje jednog šarafa, koji se vrti pomoću više zupčanika u (43). Tako se diže ili spušta celi žljeb (23) zajedno sa spiralama. Osim toga ovaj se žljeb daje iz kućice (3) povući gore u smeru elevatora ili pak spustiti niže u istom smeru i to toga radi, kako bi donja ivica (44) žljeba (23) svojom oštricom, koja je predstavljena na slici IV crto-tačkastom linijom (kao i kod noževa) sve naokolo u obliku U zajedno sa noževima (37, 38, 39 i 40) sačinjavala najpovoljniju vrstu škara. U tu svrhu U žljeb može da bude ili širi ili nešto už, već vreme tome, koji način daje bolje rezultate. Ako je žljeb U už noževi (37 i 40) viriće van iz njega (slika III); ako je žljeb U širi noževi (37 i 40) neće viriti iz njega, već će izvršavati svoj zadatak u njemu (slika IV).

Sami noževi (37, 38, 39 i 40) slike IV pak pričvršćeni su sa dva ili više šarafa na vanjsko lice spirala, koje su na tom mestu nešto šire. Pričvršćeni su tako, da svojim vrhom dodu skoro do sredine druge spirale, a svojim leđima u usečeni prostor u samoj spirali, kako bi njihov otpor bio čim veći. Da bi vrteći se razali zem-

lju na sve strane oni su savinuti, kako se to razabire iz slike II i oštri su sa tri strane, kako to predoduje crto-tačkasta linija na istoj slici kao i na slici III. Krajni oštri brid savinut je prema spirali, a centralni oštri prema vani tj. prema napred, kako bi sebi pravio odnosno pripratio daljnji put. Da bi se pak tako isečena zemlja sakupila u sredini žljeba i da bi se mogao ostvariti cilj ovoga izuma noževi se okreću jedan protiv drugog odnosno jedan par protiv drugog i moraju biti razmešteni kako prikazuje slika IV tj. dok jedan sa svojom oštricom ide doli drugi ide gori i obratno.

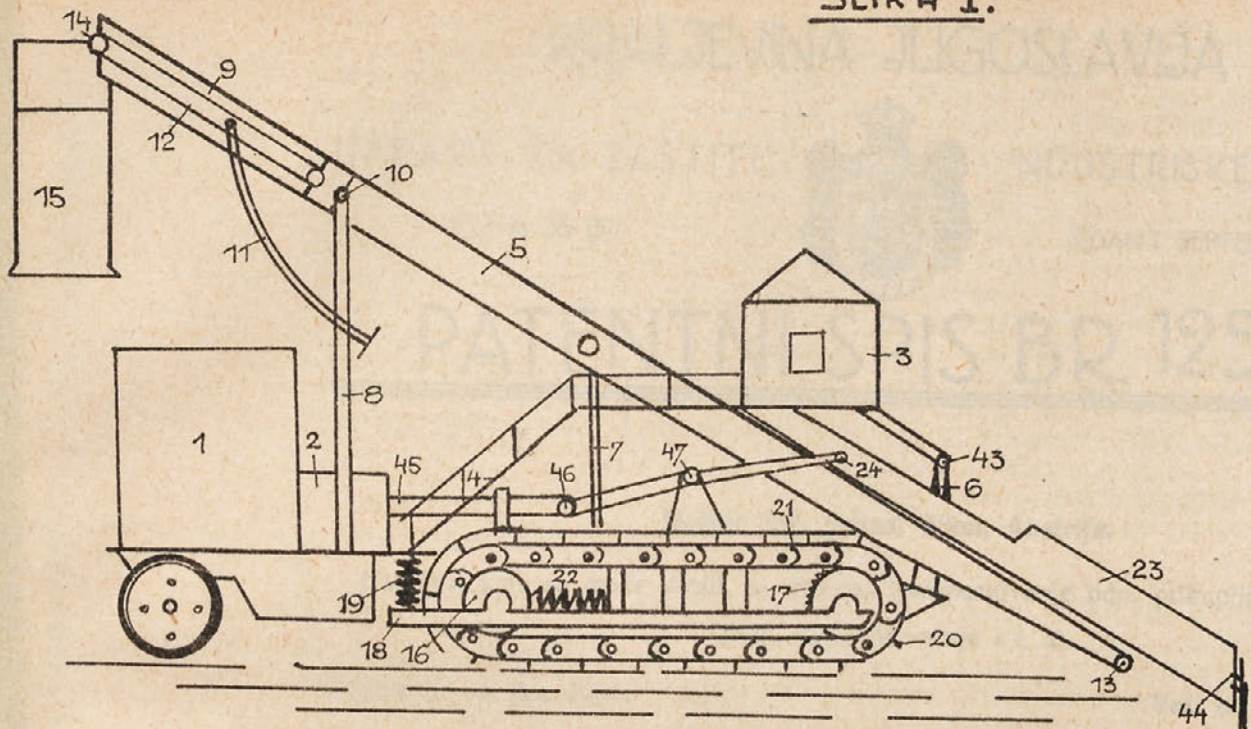
Stavivši dakle motor u gibanje i ukopčavši osovinu (45) s raznim pomoćnim zupčanicima staviće se u gibanje osovin (46, 47 i 24), a s njome zupčanici (48 i 49) odnosno (25, 26, 27 i 28). Pomoću zupčanika (29, 30, 31 i 32) rotiraće sve četiri spirale i to jedan par u jednom smeru, a drugi u protivnom. Noževi će dakle bušiti zemlju, ako se ih je naime predhodno pomoću zupčanika odnosno šarafa u 43 toliko spustilo da se mogu više ili manje zarinuti u zemlju.

Kad bager napreduje u smeru noževa spirale će povući zemlju i sakupiti ju ured žljeba (23), a beskonačnom trakom biće dovedena u žljeb (15) odakle će kroz pomenute rukave ispadati na željenu stranu.

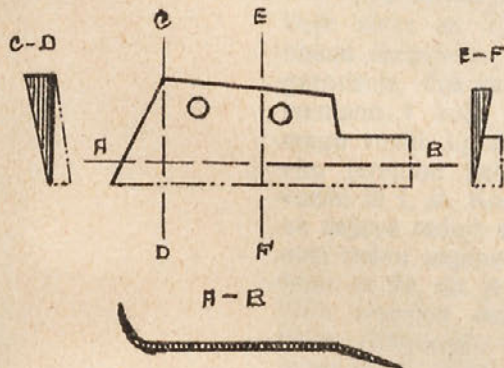
Patentni zahtevi:

1. Bager naznačen time, što su u jednom žljebu (23) postavljene četiri spirale (33, 34, 35 i 36) ili više ili manje njih.
2. Bager prema zahtevu 1, naznačen time, što su spirale na svojim krajevima šire i što nose svaka po jedan nož (37, 38, 39 i 40).
3. Bager prema zahtevima 1 i 2 naznačen time, što je ivica (44) žljeba (23) na svojoj krajnjoj tački, koja dodiruje zemlju oštra i to sve naokolo u obliku slova U.

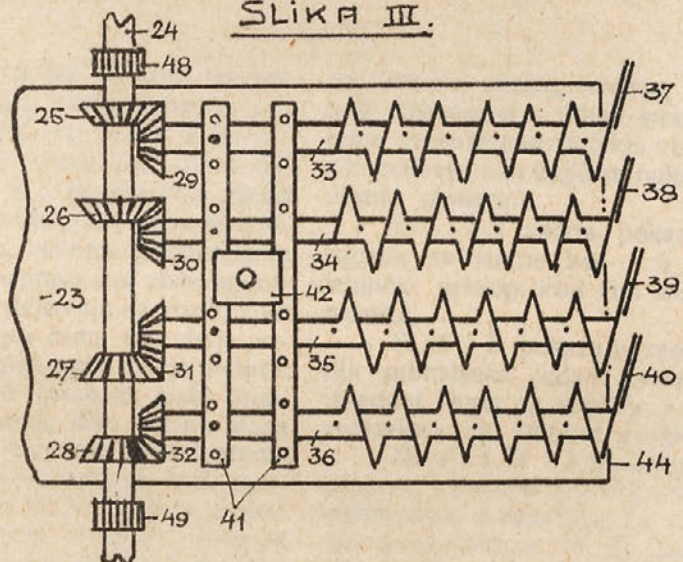
Bager prema zahtevima 1 i 2 naznačen time, što su noževi savinuti u obliku broja sedam, kojemu je gornja crta skoro ravna, a vertikalna pri kraju savinuta na desno i to gledajući nož u oštricu (slika II); što su noževi oštri sa tri strane a s četvrtom tupom leže svaki u dotičnom useku na spirali.

SLIKA II.

SLIKA III.

SLIKA IIII

